האזר נוש שלישי הירושיו

אלא אי אמרת דיעבד מאי נינהו - פי׳ הקונטרם מאי האי דקאמר

זיל גטב ואיזדבן בעבד עברי דהוה מלי לאקשויי ומי שרי להשיאו עלה

לגטב ולעשות איסורא אלא גמרא פריך שפיר שו"ל דאי הוה מקשה

זיל ומכור עלמך וכר' אליעזר דאמר

מוסר לו שפחה כנענית:

סאומר לשפחתו - מעוברת: הרי אם בת חורין - בגט שחרור זה וולדך עבד: ולדה כמום · משוחרר כדיליף בסיפא שנאמר האשה וילדיה תהיה לאדוניה בזמן שהאשה לאדוניה הולד שחלד לאדוניה אין האשה לאדוניה אין הולד לאדוניה: מאי פלמודא - היכא שמעינן

יוסי קאי ולדה כמוה משום שכא' כו': מפסול זרעסשלא יהו בניהסממזרים; בנה עבד ואין ממזר דהא ולדה כמוה: בן חורין - ומותר בישראלית: סרי זה עבד ממור - בגמרה יליף ים, לה מעמח: בבן לכסחילה קחמר . ממזר נושה שפחה דקסבר דכי כתיב לא יהיה קדש בישראל כשר כתיב ולה בממזר: או דישבד קאמר -ממזר שנשא שפחה אבל לכתחילה לא ישה דהה ישראל הוא וקרינה ביה לא יהיה קדש (דברים כג) דמתרגמינן לא יסב גברא וגו' דשפחה הרי היא כבהמה וביאותיה הפקר וקדישות: פיסרת את כוכרים - שילכו לתקום שאין מכירין ויאמר עבד אני ונושא בסתר מאחר שיש מוחין בידה אלמא כים מותה שש מחון בהיא המתו ר' טרפון דיעבד קאמר דאי לכתחילה בא הבתיב "האשה וילדיה תהיה לאדוניה אתא לו אפקיה ורבגן כל ולד במעי כיון דחין מוחין בידה ממזרת נמי תנסיב לעבד: עבד כנעני אין לו סיים - אינו מתיחם אחר אביו דכתיב (ברחשית כב) עם החמור עם הדומה לחמור כבהמה שאין הולד כרוך אחרי האב הילכך אי מינסבא לעבדא לא מהכי מידי: אי אקדמתיך אמהרתיך

לבנך · אם הייתי מכירך קודם שנשאת אשה הייתי משיאך עלה למהר בניך:

שפיר - שהיה אומר לו ליקח שפחה: מאי ניסו - מאי הוה אמר ליה איסורא

ותיזרבן לעבד עברי ותהח שפחה

מותרת לך דמכרוהו בית דין רבו

מהחי קרא דבריו קיימין: אמר רכא תורה אור אדרבי יוםי הגלילי - האי קרא אדרבי

האומר *לשפחתו הרי את בת חורין וולדך בתנר יכולין ממזרין לימסר ישמה אדברע קיימים משום שנאמר "האשה וילדיה תהיה לאדענה מאיתלמודאאמררבא אדרבי יוסי הגלילי: בורעני ר' פרפון אומר *ייכולין על הדרן עלך האומר

ממזרין לימהר כיצד ממזר שנשא שפחה (5) הולד עבד שיהררו נמצא הבן בן רבי אליעזר אומר הרי זה עבד ממזר: גמ" איבעיא להו רבי פרפון לכתחילה קאמר או דיעבד קאמר תא שמע אמרו לו לרבי מרפון מיהרת את הזכרים ולא מיהרת את הנקיבות ואי אמרת לכתחילה קאמר ממזרת נמי תינסיב לעבדא עבד אין לו חיים תא שמע דאושפויכניה דרבי שמלאי ממזר הוה ואמר ליה אי אקדמתך מהרתינהו לבנך אי אמרת בשלמא לכתחילה שפיר אלא אי אמרת דיעבד מאי ניהו דמנסיב ליה עצה או ואמר ליה זיל גנוב ואיזרבן בעבד עברי ובשני דר' שמלאי עבד עברי מי הוה והאמר מר *אין עבד עברי נותג אלא בזמן שהיובל נותג אלא לאו שמע מינה רבי שרפון לכתחילה קאמר ישמע מינה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר׳ מרפון: רבי אליעזר אומר הרי זה עבד ממזר: אמר ר׳ אלעזר מאי מעמיה דרבי אליעזר שפחה ואין מוחה בידו : ואם סנקבוס המים קרא "לו הלך אחר פסולו ורבנן ההוא "בישראל שנשא ממזרת סלקא ממקומה ולבקש תחבולות לינשל "לינשל "לביעתך אמינא "למשפחותם לבית אבותם כתיב אתא לו אפקיה ורבי אליעור י לאו אע"ג דכתב למשפחותם לבית אבותם אתא לו אפקיה הכא גמי, אף ע"ג

> שפחה כנענית כולד במעי בהמה דמי: הדרן עלך האומר

ישרה יוחסים עלו מבבל כהני לויי ישראלי חללי גירי וחרורי ממזירי נתיני שתוקי ואסופי 'כהני לויי וישראלי מותרין לבא זה בזה 'לויי ישראלי חללי גירי ודרורי מותרין לבא זה כזה "גירי ודרורי "ממזירי ונתיני שתוקי ואסופי כולם מותרין לבא זה בזה ואלו הם שתוקי כל שהוא מכיר את אמו ואינו מכיר את אביו 'אסופי כל שנאסף מן השוק ואינו מכיר לא את אביו ולא אמו אבא שאול היה קורא לשתוקי ברוקי: גמ' עשרה יוחסים עלו מבבל:מאי איריא דתני עלו מבבל ניתני הלכו לארץ ישראל לא היה מינסיב עלה למיעבד ומסני דנרים מילתא אגב אורחיה קמ"ל *כדתניא °וקמת ועלית אל המקום אשר יבתר ה' אלהיך מלמד שבית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל וארץ ישראל גבוה מכל הארצות בשלמא בית המקדש גבוה מכל ארץ ישראל היינו דכתיב

מוסר לו שפחה כנענית ולה מוכר שלמו ולהכי נקט זיל גטב והוא הדין נמי מלי לאקשויי מי שרי לאנסובי שלה למיגנב אלא מקשיא אחרת סלקיה דאי הוה מקשי ליה הא סוה מלי ליה לשטיי אלא דאמר ליה מכור שלמך לעבד עברי וכרבי אליעזר דאמר בפרק קמא (לעיל דף יד:) זה חה רבו מוסר לו שפחה כנענית: מלי ליה לשטיי אלא דאמר ליה מטור שנמך לעבד עברי וכרבי אניעזר דחמר בפרק קמנו (נשיל קריה.) הידוס לש מטור מטור מער אלא דהוה מחרץ ליה ובא דהוה מחרץ ליה ובא דהוה מחרץ ליה ובא דהוה מחרץ ליה מוכל במסכת ערכין: אלא בזהו שהיובל נוהג - דמלי למקרי ביה עד שנת היובל יעבוד עמך (ג): לא יבא לו דחים אחר אבין כלל: דםיל כרי אליעור ראשר

הדרן עלך האומר

עשרה יוססין פנו מבלל . כשפלו בני הגולה ובגמרא מפרש לה דאשמועינן שמשפחות שבבבל מיוחסות הן שהפריש עזרא כל הפסולין משם נורג (אלא מופן שהיובל והוליכן עמו : חללין - כהנים חללין שנולדו מפסולי כהונה : וחרורי : משוחררי : נסיני - גבעונים שמלו בימי יהושע ואמרינן ביבמות (דף עת:) דוד גזר עליהם: שחוקי ואסופי - מפרש להן ואזיל איזוהי שתוקי כו': לויי וישראלי חללי גירי וחרורי מוסרים לכא זה כזה - אבל הלבה כר' מרפין דמסור כהנים בחללי גירי ותרורי לה שחללה בלתו וגיורת ומשוחררת בחזקת זונה: גירי וחרורי ממזרים כו' מוסרים לבא זה כזה · דקסבר קהל גרים נישא שפחה לא איקרי קהל ולא הוזהרו ממזרים לבא בקהל גרים אבל לויים ישראלים בממזרי לא ושתוקי ואסופי ספק ממזרים הם ומותרים להתערב דרבגן ליפא שלא גורו בממזרים כדאמר בגמרא (לעיל דף ענ.) בקהל ודאי הוא דלא יבא בקהל ספק יבא: ואינו מכיר אם אביו. וכשקורה פלוני אבא אמו משחקתו: על חשפחה לשפור בשני בדוקי - בגמרא מפרש ליה: לבן מילסא אוב אורסיה הא משמע לן . על פי דרכו שהיה הולך ומדבר דבריו ליוחסין השמיעט ולמדט דבר עשרה חדש בלישנה דנקט ולמדט עוד ממנו דה"י גבוה מבבל: בשלמה כים המקדש גבוב . דשמעת מינה דהה בחרץ ישראל משתעי קרה:

ונים שמלו בימי יהושע ואמרי׳ ביבטית דרוד גור עליהם: לבא. כהגי לויי וישראלי מותרים לשאת זה את זה: אבל חללה היא בלאו לכהן וגיורת ומשוחררת ספק זוטת נינהו: גרי. קסבר לא אקרו קחל:

בדרכה אבורג אן גם' וא"א זיל גנוכ ואיזדכן כעבד עברי - מה שמקשים העולם ממקרא מלא דאם כגפו יכא בגפו יכא והכא עיכ לא היה נשוי דאם כן מאי קאמר רכי שמלאי אי אקרימשך אלא ר"א מקמי שכשא וכפרש"י קושיא זו כתובה על הפר דברי דוד להע"ז פרשת משפטים והבריה מזה דמה שאמר הפסוק בגפו יכא הייט שאין האדון יכול לכופו אכל אם הוא רוצה מותר בשפחה וכמ"ש גם המ"ל פ"ג מכלי עבדים הל" ד' כשם הריטב"א יעוש"ה ודרק:

עין משפם נר מצוה

קיג א מיי פיז מהלי מבדים הלכה ה מוש"ע י"ד סימן רכז ספיף כא : ליה איסורא לא הוה מנסיב ליה עלה למיעבד וה"ה נמי כשא"ל קיד ב מיי׳ פע'ו מהלי איסורי ביאד הלי ג מיטורי ביחד הכי ג סמג לאין קיז מיש"ע אס"ע סימן ד בעיף כ: ליה הכי הוה ליה לשטיי דאמר ליה

(לשיל דף יד:) אחד זה ואחד זה רבו קשו גמיי פיא מהלי עבדים כלי י שמג פשק פג טוש"ע י"ד סימן כז סעיף יד:

קמד ד מיי' פט"ו מהל' איסורי ביאה הל' ד כמנ לאוין קיז מוש"ם לה'ע סימן ד סעיף כ:

מידוט : סעיף יח א ו מיי' פי"ם היסורי ביהם סלי טו טוש"ם אכ"ע כעיף מוש"ע שם ספיף בג: ח מיי' פע"ו שם ב חמייי

ה י מיי שם כלכם יג מוב"ע אה"ע סימן ד כפיף לה :

תום' ר"י הזקן אין לו חיים. לעולם לכתחלה מותר ואפ"ה מסורת אין לה תקנה שאם תנשא לעבר אין הבן מהייחם אחריו אלא אחריה ונמצא שהוא הכרתיך קודם שנשאת אשה הייתי משיאך עצה שבניה יהיו כשרים: לכתחלה.ממור בשפחה מותר היינו שהיה משיאו לישא שפחה וישחרר הבנים: אא'א שעטא דרבי מרפון דיעבד אבל לכתחלה אביר ודאי רבי שמלאי לא משיאו עצה:שינגוב עברי שמברותו ב"ד מותר בשפתה ולא מוכר עצמו ולחכי נכם לאינסובי עצה למגנב אפי' מוכר עצמו רבו מוסר לו שפחה כנענית: נוהג | דקרינו ביה טד

: תקנת בניו בשעלו לגולה: חללי. כהנים שנולרו מן הפסולות לכחונה:חרורי.